

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji

Kwalifikacja - podgląd

Nazwa kwalifikacji

Prowadzenie terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

Skrót nazwy

Rodzaj kwalifikacji

kwalifikacja cząstkowa

Poziom PRK/ERK

5

Krótką charakterystyka kwalifikacji, obejmująca informacje o działaniach lub zadaniach, które potrafi wykonywać osoba posiadająca tę kwalifikację

Osoba z kwalifikacją, jest przygotowana do prowadzenia terapii osób ze spektrum autyzmu (ASD). Analizuje dokumentację osoby z ASD - zapoznaje się z diagnozą nozologiczną, dokumentami psychologiczno-pedagogicznymi, medycznymi np. od psychiatry; przeprowadza diagnozę funkcjonalną - obejmującą wywiad, obserwację swobodną, kierowaną oraz badanie dostępnymi na rynku narzędziami lub na podstawie własnych kwestionariuszy; analizuje środowisko bliskie osobie z ASD - rodzina, szkoła, przedszkole, placówka, miejsce pracy. Na tej podstawie określa mocne i słabe strony osoby ze spektrum autyzmu we wszystkich sferach jej funkcjonowania. Przy współpracy z rodzicami lub opiekunami prawnymi, tworzy wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania podopiecznego oraz Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny (IPET). Określa cele zajęć, nad którymi pracuje, świadomie dobiera metody i ćwiczenia zgodnie z celami zawartymi w Indywidualnym Programie Edukacyjno - Terapeutycznym. W swojej pracy posługuje się metodyką terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, której skuteczność została udowodniona badaniami naukowymi, z uwzględnieniem: strukturalizacji czasu i przestrzeni, rozwijania zachowań deficytowych, w tym również takich, które mają na celu redukcję trudnych zachowań podopiecznych, rozwijania umiejętności komunikacji i zachowań werbalnych oraz zachowań społecznych i samodzielności. Monitoruje i modyfikuje działania terapeutyczne do osiągnięcia rezultatów podopiecznego w terapii.

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji [godz.]

1000

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Osoby z wyższym wykształceniem, w szczególności absolwenci kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, studia humanistyczne ze specjalnością pedagogiczną.
Osoby wykonujące zawód nauczyciela, logopedy, neurologopedy, oligofrenopedagoga.

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Opis

Wykształcenie wyższe licencjackie lub magisterskie psychologiczne, pedagogiczne, humanistyczne ze specjalnością pedagogiczną.

Lista

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Do procesu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji przystępuje kandydat posiadający: 1) wykształcenie wyższe (licencjackie lub magisterskie) psychologiczne lub pedagogiczne; 2) minimum 2 lata udokumentowanej pracy pomocowej lub terapeutycznej lub edukacyjnej w instytucjach świadczących usługi terapeutyczne lub edukacyjne dla osób z niepełnosprawnościami lub całościowymi zaburzeniami rozwoju.

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Autyzm uznaje się za jedno z najcięższych zaburzeń rozwojowych. Liczba osób z tym zaburzeniem zwiększa się w bardzo szybkim tempie. W latach 80-tych autyzm na świecie diagnozowano u jednego dziecka na 2000 (0,05 proc.) (2) W ostatnich latach za sprawą lepszego dostępu do diagnozy obserwuje się przyrost ilości osób z ASD. Światowa Organizacja Zdrowia podaje, że 1 na 160 urodzonych dzieci ma zaburzenia ze spektrum autyzmu (4). Według danych Autism Europe 0,6 % populacji Unii Europejskiej dotkniętych jest autyzmem, co stanowi około 5 milionów osób (szacunki z 2009 r.). Z kolei z szacunków dotyczących Stanów Zjednoczonych wynika, iż jedno na 166 urodzonych dzieci jest dotkniętych tym rodzajem niepełnosprawności. Centrum Kontroli i Zapobiegania Chorobom (CDC) szacuje, że w 2016 roku w Stanach Zjednoczonych u 1 na 54 dzieci w wieku 8 lat miało ASD. Częstość występowania ASD w USA wzrosła ponad dwukrotnie w latach 2000–2002 i 2010–2012, ustabilizowała się bez statystycznie istotnego wzrostu w latach 2014–2016 (5, 6) W 2008 rok ONZ uznał autyzm za jeden z największych problemów zdrowotnych świata (3). Nie ma dokładnych danych co do liczby osób z autyzmem w Polsce. Jednak przyjmując dane z badań epidemiologicznych przeprowadzanych w różnych krajach (w Polsce takich badań nie było) należy ocenić, iż w naszym kraju osób tych może być co najmniej 30 000, a nawet dużo więcej (3). Analiza danych z lat szkolnych 2016/2017 - 2018/2019 przeprowadzonych w Polsce przez NIK, pokazuje, że liczba uczniów, u których rozpoznano autyzm i zespół Aspergera zwiększała się corocznie o 20 proc. W roku szkolnym 2018/2019 z kształcenia specjalnego w szkołach i przedszkolach korzystało ponad 54 tys. dzieci z tymi niepełnosprawnościami. Oznacza to, że zdiagnozowano autyzm lub zespół Aspergera u jednego ucznia na 115 (0,87 proc.) (2). W Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Autystycznym w Zielonej Górze jest aktualnie ok 240 beneficjentów z ASD. Rocznie przybywa ok 20 nowych. Do diagnozy zaburzeń ze spektrum autyzmu zgłaszanych jest rocznie ponad 100 osób. Na podstawie informacji z różnych instytucji i placówek, własnych statystyk Fundacji SYNAPSIS oraz pilotażowych badań liczby orzeczeń o niepełnosprawności na Mazowszu w 2006 r., liczbę dzieci i młodzieży dotkniętych autyzmem na terenie woj. mazowieckiego (bez osób dorosłych) w 2008 r. szacowano na powyżej 1000 osób. Dodatkowo w bazie Fundacji znajduje się ponad 300 zidentyfikowanych dorosłych osób z autyzmem w woj. mazowieckiego. Osób tych musi być znacznie więcej, ponieważ Fundacja nie prowadziła działań identyfikujących mających na celu stworzenie takiej listy, a jej powstanie wyniknęło ze zgłoszeń samych rodziców osób z autyzmem zainteresowanych pomocą ze strony Fundacji(3). Osoby z ASD po 24 roku życia bardzo często pozostają bez wsparcia. Większość osób z autyzmem lub zespołem Aspergera wymaga, po zakończeniu edukacji, pomocy w przygotowaniu do pracy i samodzielnego życia. Bowiem sam

fakt zakończenia nauki nie powoduje, że te osoby pozbywają się problemów wynikających z ich schorzeń. Warsztaty Terapii Zajęciowej oraz Domy Pomocy Społecznej są nieprzygotowane na przyjęcie takich osób ze względu na brak miejsc i specjalistów. Warto również wspomnieć, że przy braku specjalistycznego wsparcia wzrasta prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań agresywnych u osób ze spektrum autyzmu. Ma to też wpływ na małą samodzielność i duże uzależnienie od osób trzecich. Po zakończeniu edukacji osoby autystyczne lub z zespołem Aspergera mogą podjąć zatrudnienie na tzw. otwartym rynku pracy. Badania społeczne pokazują, że przy odpowiednim wsparciu jest możliwe osiągnięcie przez osoby, u których nie wystąpiły deficyty intelektualne, znacznego poziomu samodzielności. Jednak wskaźnik zatrudnienia osób z tymi zaburzeniami w Polsce jest niższy od jednego procenta, podczas gdy w krajach Europy Zachodniej wynosi nawet kilkanaście procent (2). Wszystkie te dane wskazują, że wsparcie terapeutów osób z autyzmem jest potrzebne osobom z ASD i ich rodzinom na każdym etapie życia osoby z tą niepełnosprawnością. Z racji tego, że obserwujemy wzrost zdiagnozowanych osób z ASD, zapotrzebowanie na specjalistów w tej dziedzinie również będzie wzrastało. Wprowadzenie kwalifikacji Prowadzenie terapii osób ze spektrum autyzmu jest niezbędne ze względu na coraz większe występowanie zaburzeń w tym obszarze, a tym samym zwiększającą się liczbę osób, pracujących z takimi pacjentami. Standaryzacja kwalifikacji ma na celu wprowadzenie spójnych wymagań i standardów pracy dla kandydatów na terapeutów osób z ASD pracujących w całym kraju. Taka kwalifikacja znacząco podniesie jakość świadczonych usług wykonywanych przez terapeutów. 1. Epidemiology of Autism Spectrum Disorder (2014) 2. <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/wsparcie-osob-z-autyzmem-i-zespolem-aspergera.html> 3. <https://synapsis.org.pl/autyzm/> 4. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/autism-spectrum-disorders> 5. The Prevalence of Parent-Reported Autism Spectrum Disorder Among US Children. Kogan MD, Vladutiu CJ, Schieve LA, Ghandour RM, Blumberg SJ, Zablotsky B, Perrin JM, Shattuck P, Kuhlthau KA, Harwood RL, Pediatrics. 2018 Dec; 142(6) 6. Translational Pediatric, Autism spectrum disorder: definition, epidemiology, causes, and clinical evaluation, 2020 Feb; 9(Suppl 1) oraz CDC Centers for Disease Control and Prevention 27 marca 2020.

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

Obecnie w rejestrze ZRK nie ma kwalifikacji obejmujących zagadnienie terapii osób z autyzmem.

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

W konsultacjach środowiskowych wniosku wzięło udział 7 podmiotów, w tym 3 (tj. Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem w Gorzowie Wielkopolskim, Polskie Towarzystwo Psychoterapii Psychodynamicznej, Fundacja Dom Autysty) zaaprobowało wniosek, 2 (tj. Sekcja Naukowa Terapii Rodzin Polskie Towarzystwo Psychiatryczne, Forum Związków Zawodowych) wyraziły negatywną opinię, NIPiP nie wyraziła opinii w tym zakresie, a Federacja Porozumienie Zielonogórskie nie zgłosiła uwag. Uwagi z konsultacji dotyczyły m.in. kwestii powielania kompetencji ujętych w ww. wniosku z kompetencjami nabywanymi w różnych formach kształcenia. Ponadto wskazano, by usunąć z treści wniosku zagadnienia odnoszące się do wykorzystywania terapii integracji sensorycznej, co nie zostało uwzględnione, gdyż Wnioskodawca podkreślił, iż problemy przetwarzania sensorycznego są wysoce częste u osób z ASD, a osoba pracująca z osobami ze spektrum autyzmu powinna je zauważać i uwzględniać w swoich działaniach terapeutycznych. W wyniku uwag opis kwalifikacji został uzupełniony o absolwentów kierunku pedagogika specjalna w części dotyczącej grup osób zainteresowanych

kwalifikacją, a w opisie typowych możliwości wykorzystania kwalifikacji – o osoby świadczące usługi asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunów wychnieniowych osób z ASD oraz pielęgniarki. W pozostałych stanowiskach natomiast wyraźnie podkreślano potrzebę realizacji usług w zakresie określonym w konsultowanym wniosku, ze względu na systematyczny wzrost osób z diagnozą ASD, a także potrzebę utrzymania właściwych standardów pracy z tymi osobami.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Osoba uzyskująca kwalifikację może znaleźć zatrudnienie (pod warunkiem spełnienia innych wymagań do pracy w danym typie placówki, np. uprawnień pedagogicznych) w: - placówkach dziennych wsparcia osób z zaburzeniami rozwoju; - placówkach wczesnego wspomaganie rozwoju; - przedszkolach publicznych i niepublicznych; - przedszkolach specjalnych; - szkołach publicznych i niepublicznych; - specjalnych ośrodkach szkolno - wychowawczych; - Ośrodkach Rewalidacyjno - Edukacyjno - Wychowawczych; Kwalifikacja może być także przydatna osobom pełniącym funkcje: - Nauczyciela wspomagającego w przedszkolu; - Nauczyciela w przedszkolu; - Nauczyciela w szkołach specjalnych; - Nauczyciela w szkole; - Terapeuty zajmującego się wczesnym wspomaganie rozwoju; - Logopedy oraz neurologopedy; - Opiekuna w domach pomocy społecznej; - Opiekuna warsztatów terapii zajęciowej; Opiekuna wychnieniowego osób z ASD; - Asystenta osoby niepełnosprawnej; - Pracownika socjalny, asystent rodziny; - Instruktora terapii zajęciowej; - Trenerzy samodzielności w mieszkaniach treningowych; - Pielęgniarki.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Metody przeprowadzania walidacji Weryfikacja efektów uczenia się złożona jest z dwóch części: części teoretycznej oraz części praktycznej. W części teoretycznej stosuje się metodę testu teoretycznego. Warunkiem przystąpienia do części praktycznej jest pozytywny wynik testu teoretycznego. Podczas części praktycznej stosuje się metody: 1) obserwacji w warunkach symulowanych; 2) analizy dowodów i deklaracji (program terapeutyczny z osobą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu obejmujący minimum: opis podopiecznego na podstawie wywiadu i obserwacji, mocne strony i obszary wymagające szczególnego wsparcia, wyniki diagnozy funkcjonalnej, cele terapeutyczne, strategie: komunikacyjne, pracy z zachowaniami niepożądanymi, strukturalizacji czasu i przestrzeni, metodykę pracy; 40-minutowe nagranie z zajęć z podopiecznym (przechowywane i przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), podczas których realizowany jest plan pracy z osobą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; 3) wywiadu swobodnego. Osoba przystępująca do weryfikacji efektów uczenia się jest zobowiązana do opracowania i przedstawienia komisji walidacyjnej programu terapeutycznego (IPET) z osobą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu na podstawie własnej praktyki. Należy w nim uwzględnić strategie pracy związane z rozwojem poszczególnych sfer funkcjonowania, zachowaniami niepożądanymi, komunikacją alternatywną i wspomagającą, współpracą z rodziną oraz dołączyć 40-minutowe nagranie z zajęć z podopiecznym (nagrania zostaną zabezpieczone na podstawie dokumentu dotyczącego ochrony danych osobowych i wizerunku, zgodnego z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych). Dodatkowo komisja walidacyjna podczas części praktycznej przeprowadza wywiad swobodny z osobą przystępującą do weryfikacji efektów uczenia się, odnosząc się do analizy materiałów dostarczonych przez osobę przystępującą do walidacji. Instytucja certyfikująca ma obowiązek poinformować kandydatów o szczegółowych wymaganiach dotyczących materiałów, które będą weryfikowane w ramach metody analizy dowodów i deklaracji (w tym o temacie planu pracy z osobą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, nagrania, innych dokumentów). 2. Wymagania

dotyczące osób przeprowadzających walidację Weryfikację efektów uczenia się przeprowadza komisja walidacyjna składająca się z co najmniej dwóch osób – przewodniczącego oraz członka komisji, z których każda posiada: 1) minimum wykształcenie wyższe magisterskie (kwalifikacja pełna na poziomie 7 PRK zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 1606) psychologiczne lub pedagogiczne; 2) minimum pięcioletni udokumentowany staż pracy w instytucjach pracujących z osobami z zaburzeniem ze spektrum autyzmu; 3) udokumentowane ukończenie co najmniej 200 godzin szkoleniowych kursów lub szkoleń z zakresu pracy z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Komisja walidacyjna podejmuje decyzję o pozytywnym zaliczeniu części praktycznej, decydujący głos należy do przewodniczącego komisji. 3. Wymagania dotyczące warunków organizacyjnych i materialnych do przeprowadzania walidacji Instytucja certyfikująca do prawidłowego i bezpiecznego przeprowadzenia walidacji zapewnia: 1) test teoretyczny obejmujący swoim zakresem efekty uczenia się opisane w zestawie 1 – posługiwanie się wiedzą z zakresu diagnozy, funkcjonowania i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; 2) sprzęt multimedialny; 3) salę egzaminacyjną umożliwiającą przeprowadzenie testu teoretycznego; 4) pomieszczenie do przeprowadzenia indywidualnych wywiadów z osobami podlegającymi weryfikacji na etapie części praktycznej. Instytucja certyfikująca może zapewniać wsparcie doradcy walidacyjnego dla osoby przystępującej do weryfikacji uczenia się w zakresie identyfikowania oraz dokumentowania posiadanych efektów uczenia się oraz ich rzetelnym udokumentowaniu na potrzeby walidacji. Korzystanie z tego wsparcia nie jest obowiązkowe. Doradca walidacyjny udziela informacji dotyczących przebiegu walidacji, wymagań związanych z przystąpieniem do weryfikacji efektów uczenia się oraz kryteriów i sposobów oceny. Doradcą walidacyjnym może być osoba, która posiada: 1) udokumentowany co najmniej pięcioletni staż pracy w instytucjach pracujących z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; 2) minimum 2-letnie doświadczenie w weryfikowaniu efektów uczenia się lub ocenie kompetencji; 3) wiedzę z obszaru metod walidacyjnych i narzędzi wykorzystywanych przy identyfikowaniu i dokumentowaniu kompetencji; 4) wykształcenie minimum magisterskie w zakresie pedagogiki lub psychologii. Instytucja certyfikująca, zapewnia warunki umożliwiające osobom przystępującym do weryfikacji uczenia się przeprowadzenie indywidualnej rozmowy z doradcą walidacyjnym.

Odniesienie do poziomu sektorowych ram kwalifikacji (o ile dotyczy)

Nie dotyczy.

Data włączenia kwalifikacji do ZSK

2024-11-04

Podstawa prawna

Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 11 października 2024 r. w sprawie włączenia kwalifikacji wolnorynkowej "Prowadzenie terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu" do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (M.P. poz. 928).

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację „Prowadzenie terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu” jest przygotowana do samodzielnej i holistycznej pracy z osobą w terapii. Przeprowadza diagnozę funkcjonalną osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i na jej podstawie tworzy i wdraża Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny (IPET). W swojej pracy posługuje się metodyką terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, której skuteczność została udowodniona badaniami naukowymi, z uwzględnieniem: strukturalizacji czasu i przestrzeni, rozwijania zachowań deficytowych (alternatywnych i niekompatybilnych do zachowań niepożądanych), w

tym również takich, które mają na celu redukcję zachowań niepożądanych podopiecznych, rozwijania umiejętności komunikacji i zachowań werbalnych oraz zachowań społecznych i samodzielności. Samodzielnie przygotowuje i przeprowadza zajęcia oraz konsultacje z rodzicami lub opiekunami prawnymi podopiecznego, w celu zachowania ciągłości terapii na terenie domu i placówki realizującej program terapeutyczny. Monitoruje i modyfikuje działania terapeutyczne, w tym: analizuje postępy podopiecznego w trakcie działań terapeutycznych, dostosowuje na bieżąco IPET o aktualne potrzeby podopiecznego i jego otoczenia. Poprzez współpracę z rodzicami lub opiekunami prawnymi i specjalistami zawodowo zajmującymi się pracą z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu zapewnia generalizację umiejętności zdobytych przez te osoby. Doskonali swój warsztat pracy poprzez współpracę z zespołem interdyscyplinarnym.

Zestawy efektów uczenia się

Numer zestawu w kwalifikacji

1

Nazwa zestawu

Posługiwanie się wiedzą z zakresu diagnozy, funkcjonowania i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

Poziom

5

Orientacyjny nakład pracy [godz.]

200

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

1. Posługuje się aktualną wiedzą na temat zaburzeń ze spektrum autyzmu

Kryteria weryfikacji

1) definiuje pojęcie autyzmu zgodnie z obowiązującą Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD); 2) charakteryzuje etiologię i epidemiologię występowania zaburzeń ze spektrum autyzmu na podstawie aktualnych badań naukowych; 3) charakteryzuje miejsce zaburzeń ze spektrum autyzmu w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD); 4) omawia przykłady zaburzeń osiowych w spektrum autyzmu według Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD).

Efekt uczenia się

2. Posługuje się wiedzą dotyczącą wczesnego wykrywania zaburzeń ze spektrum autyzmu

Kryteria weryfikacji

1) omawia metody i narzędzia diagnostyczne: Wywiad do Diagnozy Autyzmu (ADI - R) i Protokół obserwacji do diagnozowania zaburzeń ze spektrum autyzmu (Autism Diagnostic

Observation Schedule) (ADOS) oraz narzędzia wczesnego wykrywania zaburzeń ze spektrum autyzmu (The Social Attention and Communication Study) (SACS), (Checklist for Autism in Toddlers) (CHAT), (Modified Checklist for Autism in Toddlers, Revised) (MCHAT - R); 2) charakteryzuje wczesne symptomy spektrum autyzmu; 3) omawia sposób wykorzystania testów określających poziom funkcjonowania intelektualnego podopiecznego.

Numer zestawu w kwalifikacji

2

Nazwa zestawu

Tworzenie programów terapeutycznych dla osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

Poziom

5

Orientacyjny nakład pracy [godz.]

300

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

1. Opracowuje Wielospecjalistyczną Ocenę Poziomu Funkcjonowania Ucznia (WOPFU) osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz IPET w oparciu o wyniki badań i wnioski zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego

Kryteria weryfikacji

1) definiuje cel główny i cele szczegółowe IPET; 2) przedstawia cele w poszczególnych sferach rozwojowych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, adekwatnie do wieku rozwojowego; 3) identyfikuje potrzeby rodzica (opiekuna prawnego) osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w celu zachowania ciągłości terapii na terenie domu i placówki realizującej IPET; 4) uwzględnia potrzeby rodzica (opiekuna prawnego) osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w celu zachowania ciągłości terapii na terenie domu i placówki realizującej IPET dla osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; 5) konsultuje przyjęty IPET z innymi specjalistami (wielospecjalistyczne podejście); 6) projektuje plan wsparcia zawierający zalecenia do pracy terapeutycznej w placówce realizującej program terapeutyczny, do której uczęszcza osoba z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, oraz w jej środowisku domowym w oparciu o IPET.

Efekt uczenia się

2. Przeprowadza diagnozę funkcjonalną podopiecznego w oparciu o metody, których skuteczność została udowodniona badaniami naukowymi

Kryteria weryfikacji

1) określa deficyty i mocne strony podopiecznego w oparciu o narzędzia diagnostyczne i

wnioski zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego; 2) określa deficyty i mocne strony podopiecznego w oparciu o prowadzoną przez siebie obserwację; 3) omawia definicję i etapy diagnozy funkcjonalnej; 4) omawia narzędzia do diagnozy funkcjonalnej; 5) przeprowadza wywiad z osobami ze środowiska podopiecznego; 6) przeprowadza badanie przy pomocy narzędzi do diagnozy funkcjonalnej; 7) wyznacza cele terapeutyczne do pracy z podopiecznym zgodnie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Numer zestawu w kwalifikacji

3

Nazwa zestawu

Wdrażanie i realizacja programu terapeutycznego dla osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

Poziom

5

Orientacyjny nakład pracy [godz.]

500

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

1. Pracuje nad rozwojem poszczególnych sfer funkcjonowania osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w oparciu o metody, których skuteczność została udowodniona badaniami naukowymi

Kryteria weryfikacji

1) utrzymuje relację terapeutyczną z podopiecznym; 2) uwzględnia w swojej pracy oraz w IPET działania innych specjalistów oraz metody, których skuteczność została udowodniona badaniami naukowymi; 3) dobiera zajęcia zgodnie z celami ustalonymi w IPET; 4) wskazuje metody i ćwiczenia zgodnie z celami ustalonymi w IPET; 5) omawia rolę zasad strukturalizacji czasu i przestrzeni w pracy terapeutycznej; 6) omawia z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu metody pracy, których skuteczność została udowodniona badaniami naukowymi; 7) prowadzi działania terapeutyczne osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu zgodnie z metodami, których skuteczność została udowodniona badaniami naukowymi; 8) modyfikuje IPET oraz działania terapeutyczne w oparciu o prowadzoną obserwację efektów realizowanych działań terapeutycznych; 9) omawia problematykę wsparcia, samodzielności i podejmowania działalności zawodowej osób dorosłych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; 10) omawia podstawowe zagadnienia dotyczące seksualności osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; 11) omawia możliwości podjęcia działań terapeutycznych na terenie placówki realizującej program terapeutyczny i w miejscu pracy osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

Efekt uczenia się

2. Pracuje nad rozwojem mowy i komunikacji u osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu z zastosowaniem alternatywnych i wspomagających metod komunikacyjnych w oparciu o metody, których skuteczność została udowodniona badaniami naukowymi

Kryteria weryfikacji

1) omawia specyfikę rozwoju mowy i komunikacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; 2) uzasadnia potrzebę i sposoby pracy nad rozwojem mowy funkcjonalnej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; 3) stosuje techniki wspierające rozwój komunikacji z uwzględnieniem potrzeb i możliwości podopiecznego; 4) wspiera generalizację umiejętności komunikacyjnych na wszystkie miejsca, w których przebywa osoba z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

Efekt uczenia się

3. Rozwija zachowania deficytowe (alternatywne i niekompatybilne do zachowań niepożądanych) osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w oparciu o metody, których skuteczność została udowodniona badaniami naukowymi

Kryteria weryfikacji

1) omawia przyczyny, rodzaje i funkcje zachowań niepożądanych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; 2) kształtuje zachowania deficytowe (alternatywne i niekompatybilne do zachowań niepożądanych); 3) współpracuje z rodzicami (opiekunami prawnymi) osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i innymi specjalistami w celu rozwijania zachowań deficytowych (alternatywnych i niekompatybilnych do zachowań niepożądanych); 4) monitoruje efekty uczenia zachowań deficytowych (alternatywnych i niekompatybilnych do zachowań niepożądanych) i w razie konieczności modyfikuje IPET oraz działania terapeutyczne; 5) rozpisuje sposób reagowania zgodny z obowiązującymi przepisami prawa – w przypadku wystąpienia zachowań agresywnych i autoagresywnych, zagrażających zdrowiu i życiu podopiecznego lub osób znajdujących się w jego otoczeniu.

Efekt uczenia się

4. Monitoruje i modyfikuje prowadzone działania terapeutyczne

Kryteria weryfikacji

1) monitoruje postępy podopiecznego w trakcie prowadzonych działań terapeutycznych zgodnie z metodami, których skuteczność została udowodniona badaniami naukowymi; 2) omawia podstawę prawną przeprowadzania diagnozy funkcjonalnej Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia (WOPFU); 3) modyfikuje cele i IPET w oparciu o obserwację efektów działań terapeutycznych.

Informacje o instytucjach uprawnionych do nadawania kwalifikacji

Wnioskodawca

Dalej Razem sp. z o.o.

Minister właściwy

Minister Zdrowia

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Nie określa się

Termin dokonywania przeglądów kwalifikacji (dotyczy kwalifikacji rynkowych)

2034-11-04

Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji

Certyfikat

Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji

Nie dotyczy

Kod dziedziny kształcenia

14 - Pedagogika

Kod PKD

Kod	Nazwa
85.6	Działalność wspomagająca edukację
86.9	Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej

Kod kwalifikacji w ZRK

5C142400058

Status

Włączona